

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на външните работи	Нормативен акт: Проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет
☐ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☒ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: м. октомври
Лице за контакт: Деница Костадинова-Мотева, гл. юрисконсулт в дирекция „Консулски отношения“	Телефон и ел. поща: 02/ 948 23 65 Denitsa.Kostadinova@mfa.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1: „Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси не е приведена в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото в Република България“.

Със Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ) се уреждат принципите, правилата и процедурите за въвеждане на еврото като парична единица на Република България, и се определят необходимите мерки на национално ниво. Съгласно § 6, ал. 1, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗВЕРБ, държавните органи следва да предприемат мерки по изменения и допълнения в подзаконовни нормативни актове, необходими за изпълнението на закона във връзка с въвеждане на еврото като парична единица в Република България.

В контекста на техническата подготовка за членството на страната ни в еврозоната се констатира необходимост подготвителните и последващи действия във връзка с въвеждането на еврото като официална парична единица в България да бъдат правно уредени в българското законодателство. С оглед отразяването на промените, които ще настъпят в областта на дължимите държавни такси след замяната на лева с еврото като национална валута и в изпълнение на мерките, залегнали в Националния план за въвеждане на еврото в Република България е необходимо да бъдат извършени промени във връзка с превалутиране на парични стойности в евро, определени в Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси (Тарифа № 3).

Причините за възникване на описаните проблеми са свързани с променената среда, основно в резултат на предстоящото въвеждане на еврото като парична единица в Република България.

Проблем 2: „Дефицити на вътрешноправната нормативна уредба спрямо пряко приложими разпоредби на достиженията на правото от Шенген относно размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване“

Съгласно Решение (ЕС) 2024/210 на Съвета от 30 декември 2023 година относно пълното прилагане на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген в Република България и в Румъния, считано от 31 март 2024 г., страната ни е част от Шенгенското пространство. В Приложения „А“ и „Б“ към горепосоченото Решение се съдържа списък на разпоредбите в достиженията на правото от Шенген по смисъла на член 4, пар. 2 от Акта за присъединяване от 2005 г., които са приложими за Република България и за Румъния помежду им и в отношенията им

с държавите членки, прилагащи изцяло достиженията на правото от Шенген, както и с асоциираните към Шенгенското пространство държави.

Един от изброените актове, който считано от 31 март 2024 г. е директно приложим в цялост от България, е Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). С него, на общностно ниво, се определя таксата за визи за краткосрочно пребиваване, която е единна за всички държави членки на Шенгенското пространство.

На национално ниво таксата за виза за краткосрочно пребиваване е определена в чл. 9, ал. 1 от Тарифа №3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси, приета с Постановление № 333 на МС от 28.12.2007 г. (Тарифа №3). Преди да започне да прилага в цялост разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, Република България следваше общата визова политика на ЕС, но не прилагаше в цялост Визовия кодекс, което налагаше таксата да бъде въведена и актуализирана на национално ниво, за да може вътрешноправната нормативна уредба да е в унисон с правото на ЕС и добрите практики по Шенген.

Към настоящия момент, таксата за виза за краткосрочно пребиваване, определена в Тарифа №3 е 80 евро, но се събира такса в размер на 90 евро, съгласно посочения регламент.

След като Република България вече прилага в цялост разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, не е необходимо размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване да бъде регламентирана в Тарифа №3, тъй като директно се прилага размерът на таксата, определен в Регламент (ЕО) № 810/2009. Регламентите, като източник на производно право на ЕС, са пряко приложими и са задължителни за държавите членки в своята цялост. Те пораждат задължение за своите адресати да ги изпълняват, без да изискват приемане на нарочен акт, който да въвежда предписаното от тях в националния правен ред. В този смисъл е и разпоредбата на чл.15, ал.2 от Закона за нормативните актове, която предвижда, че ако нормативен акт противоречи на регламент на Европейския съюз, се прилага регламентът.

Определянето на размер на таксата във вътрешната нормативна уредба няма добавена стойност, води до необходимост от изменение на акта, при всяка промяна на ниво ЕС и създава неяснота за кандидатите за виза.

Причините за възникване на описания проблем са свързани с променената среда, основно в резултат на приемането на страната ни като част от Шенгенското пространство.

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства са приели 240 924 бр. заявления за издаване на визи за краткосрочно пребиваване (тип „С“).

Проблем 3: „Нормативни ограничения на правото на достъп до данни от Националната визова информационна система (НВИС) на оправомощени служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи (МВнР), за цели различни от издаването на визи, в частност за съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС“

С Постановление № 398 на Министерския съвет от 20 ноември 2024 година за изменение и допълнение на Постановление № 55 на Министерския съвет от 2018 г. за предоставяне на консулска закрила и участие в мерките за координация и сътрудничество за улесняване на консулската закрила на непредставени граждани на Европейския съюз в трети държави от задграничните представителства на Република България (Обн. ДВ, бр. 34 от 2018 г., изм. и доп., ДВ, бр. 99 от 22.11.2024 г., в сила от 09.12.2025 г.), във вътрешноправната нормативна уредба бяха въведени Директива (ЕС) 2019/997 на Съвета от 18 юни 2019 година за временния документ за пътуване на ЕС и за отмяна на Решение 96/409/ОВППС и Делегирана директива (ЕС) 2024/1986 на Комисията от 6 май 2024 година за изменение на Директива (ЕС) 2019/997 на Съвета по

отношение на машинночетимата зона на временния документ за пътуване на ЕС. С нормативния акт се актуализират правилата за условията и процедурата, съгласно които непредставените граждани в трети държави могат да получат временни документи за пътуване на ЕС (ВДП на ЕС), и се установява модернизирани и по-сигурен формат за ВДП на ЕС. В съответствие с предвидените срокове в директивата и делегираната директива, Постановлението влиза в сила на 9 декември 2025 г.

ВДП на ЕС е документ за пътуване, който се издава от държава членка на непредставен гражданин в трета държава по негово искане за еднократно пътуване до държавата членка по гражданството или по местопребиваването на гражданина или по изключение до друго място.

Установеният модернизирани и по-сигурен формат за ВДП на ЕС въведе единни формуляри и единни стикери за ВДП на ЕС, които ще бъдат имплементирани като функционалност в приложното програмно осигуряване на НВИС.

Считано от датата на влизане в сила на ПМС №398/2024 (9 декември 2025 г.), заявленията за издаване на ВДП на ЕС, приети в задграничните представителства на Република България в чужбина ще започнат да се въвеждат в НВИС под формата на "Искане за издаване на временен документ за пътуване на ЕС, което се изпраща през същата система за съгласуване с дирекция „Консулски отношения“ на Министерството на външните работи.

Редът за достъп до данни в Националната визова информационна система е уреден с Наредбата за реда за достъп до Националната визова информационна система на Република България и до Визовата информационна система на Европейския съюз, Приета с ПМС № 129 от 12.05.2011 г. (Обн. - ДВ, бр. 39 от 20.05.2011 г.; изм. и доп., бр. 51 от 06.07.2012 г.; изм., бр. 60 от 07.08.2012 г., в сила от 07.08.2012 г.; изм., бр. 70 от 09.08.2013 г.; изм., бр. 60 от 22.07.2014 г., в сила от 22.07.2014 г.; изм., бр. 57 от 28.07.2015 г., в сила от 28.07.2015 г.; изм. и доп., бр. 40 от 05.05.2023 г.). Към настоящия момент в наредбата няма правно основание за предоставяне на достъп на оправомощените лица от дирекция „Консулски отношения“, МВнР до НВИС за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС, тъй като до 9 декември 2025 г. същите не се обработват през НВИС.

За извършване на съгласуването е необходимо да бъде регламентирано правно основание за предоставяне на право на достъп на оправомощени служители на дирекция „Консулски отношения“ до НВИС за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на ВДП на ЕС.

Причините за възникване на описаните проблеми са свързани с променената нормативна уредба и въведения нов модернизирани формат на ВДП на ЕС.

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства не са издавали временни документи за пътуване на ЕС.

Проблем 4: „Дефицити във вътрешноправната нормативна уредба, водещи до забавяне в процеса по издаване на визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 година (тип „С“) и визи за дългосрочно пребиваване (тип „D“)“

Съгласно чл. 27, ал. 1 и 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР), министърът на външните работи определя със заповед дипломатическите и консулските представителства, в които консулските длъжностни лица могат да вземат самостоятелни решения по издаването на визи за краткосрочно пребиваване със срок на валидност до 1 година.

Заповедта се издава на основание чл. 4, пар. 1 и 1а от Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) във вр. с чл. 9г, ал.1 от Закона за чужденците в Република България и чл. 27, ал. 1 и 2 от НУРИВОВР.

Същевременно, съгласно чл.24, пар.1, изречение второ, във връзка с чл.24, пар.2 от Визовия кодекс, многократните визи се издават със срок на валидност между шест месеца и пет години.

Самостоятелната компетентност на консулствата, респ. на консулските длъжностни лица е ключов елемент от визовата политика на Шенген.

Консулските длъжностни лица разполагат с пряк достъп до факторите, влияещи във визовия процес. Консулите вземат под внимание редица фактори, като социална, икономическа и миграционна среда, както и информация по линия на Местното шенгенско сътрудничество, която често е извън обхвата на централните органи. По повод на това обстоятелство, възможността за индивидуална оценка на риска е неразривно свързана със самостоятелността на решението. В процеса на разглеждане на визовите заявления консулските длъжностни лица извършват индивидуална оценка на риска, основана на наличните документи, интервюта и евентуални предходни визови данни.

През последните няколко години ЕС прие няколко Решения за изпълнение на Европейската комисия за определяне на адаптирани правила за издаването на многократни визи, съгласно които гражданите на тези държави (Кувейт, Оман, Саудитска арабия, Бахрейн и Катар) получават директно 5 - годишна виза. ЕК е преценила, че гражданите на тези страни не представляват заплаха и по този повод им се издават такива визи още при първото кандидатстване. В тази връзка, изпращането за съгласуване на заявленията за визи на гражданите на цитираните по-горе държави няма добавена стойност и забавя процеса по прием, обработка и издаване на визи.

Общите условия за издаване на визи със срок на валидност над 1 г. са детайлно регламентирани във Визовия кодекс и Решенията за изпълнение на Европейската комисия за определяне на адаптирани правила за издаването на многократни визи. Същите са лесно проверяеми от консулските длъжностни лица, които имат достъп до визовото досие, поради което изпращането на заявленията за съгласуване с ЦУ на МВНР няма добавена стойност. Визи с валидност над 1 г., предвид изискванията за издаването им /притежаване на предходни визи с различна валидност, което доказва добросъвестността на кандидата/ се издават предимно на лица, с добър социален и материален статус, ползвали добросъвестно и по предназначение предходните си визи.

На практика, въведеното във вътрешноправната уредба ограничение за взимане на самостоятелни решения по издаването на визи за краткосрочно пребиваване със срок на валидност само до 1 г. води до забавяне на процеса по издаване на визи за краткосрочно пребиваване със срок на валидност над 1 г., без да има добавена стойност .

Процесът по издаване на многократни визи не е уеднаквен с този на останалите държави членки на Шенген, чиито задгранични представителства имат правата и възможностите да издават краткосрочни многократни визи с валидност над 1 г. без съгласуване с централните органи.

Исключения, при която централните органи взимат решения, ще продължат да се прилагат за случаите, при които единните визи следва да се съгласуват по чл.7, ал.1, т.1 и 2 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи. Това са единните визи за определени гражданства, за които други държави членки изискват допълнителни шенгенски консултации по чл.22 от Визовия кодекс, както и визите за определени гражданства или категории лица, за които ДАНС изисква национална консултация.

На следващо място към настоящия момент в НУРИВОВР съществува императивно задължение за провеждане на интервю от компетентните длъжностни лица с всеки кандидат за виза „D.“ Това забавя процеса по издаване на този тип визи, води до допълнително натоварване на задграничните представителства на Република България в чужбина, които обработват голям брой визови

заявления и чийто задължения значително нараснаха след 31 март 2024 г., но и най-важното, на практика не носи никаква добавена стойност, информация, или ползи, допринасящи за вземането на решение по заявленията за визи.

При настоящия обем на заявления за визи „D“ на граждани на трети страни, желаещи да извършват трудова дейност в Република България, провеждането на интервю с всички кандидати води до определяне от страна на консулските служби на дата за подаване на заявление и провеждане на интервю за период над една година напред във времето. Това обстоятелство провокира недоволство сред работодателите и не рядко обезсмисля самото наемане на работника, особено при случаи на сезонна заетост /туризъм, селско стопанство/.

Същевременно следва да бъде отчетено, че огромна част от гражданите на трети страни са наемани за нискоквалифицирана работа. Провеждането на интервю с такива лица, обичайно не носи допълнителна информация за изясняване на действителната цел на пътуване, която да послужи при вземането на решение за издаване или отказ от издаване на виза, отчитайки затруднената комуникация с тях.

Това нормативно ограничение забавя процеса по прием на заявления за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип „D“), без да има добавена стойност и води до допълнително натоварване на задграничните представителства.

Практиката на повечето държави членки на ЕС е интервю за този вид виза да се провежда по преценка на компетентното длъжностно лице.

Причините за възникване на описания проблем са свързани с променената среда, основно в резултат на приемането на страната ни като част от Шенгенското пространство.

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства са приели 12 801 бр. заявления за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г. (тип „С“).

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства са приели 54 178 бр. заявления за издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D“).

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Изложените проблеми не могат да бъдат преодоляни посредством съществуващото законодателство, чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на посочените проблеми, тъй като съгласно чл. 10, ал. 2 от Закона за нормативните актове обществени отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Законът за въвеждането на еврото в Република България създаде необходимата уредба относно процеса по смяна на официалната парична единица. Съпътстващите изменения на подзаконовата нормативна рамка следва да бъдат извършени като част от дейността по подготовката за въвеждане на еврото. Предприетите действия произтичат от Закона за въвеждането на еврото в Република България и от Националния план за въвеждане на еврото в Република България (по проблем 1).

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката. Същността на акта не предполага изготвянето на последващи оценки. Чрез него не се осъществява директно регулиране на стопанската дейност и не настъпват значителни последици за обществото, поради тази причина не се налага изготвянето на последваща оценка на въздействието.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Обща цел: „Усъвършенстване и прецизиране на такси и процедури, които пряко засягат функциите, изпълнявани от МВнР и задграничните представителства на Република България в чужбина“

Конкретни цели:

Цел 1: „Привеждане на Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото в Република България чрез превалутиране на определените парични стойности в евро“

Цел 2: „Синхронизиране на вътрешноправната нормативна уредба с пряко приложими разпоредби на достиженията на правото от Шенген относно размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване“

Цел 3: „Регламентиране на правно основание за предоставяне на право на достъп до данни от Националната визова информационна система на Република България на оправомощени служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи, за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС“

Цел 4: „Прецизиране на вътрешноправната нормативна уредба и ускоряване на процесите по взимане на решения за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г. (тип „С“) и издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D“)“

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Министерство на външните работи - по проблем 1, 2, 3 и 4;
2. Задгранични представителства на Република България в трети държави - по проблем 1, 2 и 4;
3. Български и чуждестранни граждани, на които се предоставят услуги по Тарифа № 3 - по проблем 1;
4. Областни администрации, във връзка с удостоверяване с „Apostille“ на документи, издавани от кметовете и общинските администрации, съгласно Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, чиито размер на таксата е регламентиран в Тарифа №3 - по проблем 1;
5. Граждани на трети държави, кандидати за издаване на визи за краткосрочно пребиваване (тип „С“) – по проблем 2 и 4;

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства са приели 240 924 бр. заявления за издаване на визи за краткосрочно пребиваване (тип „С”);

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства са приели 12 801 бр. заявления за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г. (тип „С”).

6. Граждани на трети държави, кандидати за издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D”) – по проблем 4;

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства са приели 54 178 бр. заявления за издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D”).

7. Непредставени граждани на ЕС в трети държави, които се намират в държава, която не е членка на ЕС и в която тяхната собствена страна няма достъпно задгранично представителство, когато поради местни обстоятелства в третата държава не е възможно непредставените граждани на ЕС безопасно да достигнат до задграничното представителство на държавата им по произход - по проблем 3.

За периода 01.01.2024 г. – 01.08.2025 г., българските задгранични представителства не са издавали временни документи за пътуване на ЕС.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1, 2, 3 и 4

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия, които пряко да адресират дефинираните проблеми. В този случай, Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси, и Наредбата за реда за достъп до Националната визова информационна система на Република България и до Визовата информационна система на Европейския съюз и Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим ще продължат да действат в настоящите си редакции.

При този вариант на действие ще продължат да съществуват всички идентифицирани проблеми. В резултат, заинтересованите страни няма да разполагат с точна информация по отношение на размера на дължимите държавни такси за услуги по Тарифа № 3.

Определянето на размер на таксата за издаване на виза за краткосрочно пребиваване във вътрешната нормативна уредба без добавена стойност, ще продължи да създава необходимост от изменение на Тарифа №3 при всяка промяна на ниво ЕС и ще създава неяснота за кандидатите за виза.

На оправомощените служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи, няма да бъде предоставен достъп до данни от Националната визова информационна система на Република България за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на ВДП на ЕС, респективно ще бъде възпрепятствано извършването на съгласувателната процедура при издаването на този вид документи.

Въведеното във вътрешноправната уредба ограничение за взимане на самостоятелни решения по издаването на визи за краткосрочно пребиваване със срок на валидност само до 1 година ще продължи да води до забавяне на процеса по издаване на визи за краткосрочно пребиваване със срок на валидност над 1 година, без да има добавена стойност.

Ще продължи да съществува нормативно ограничение, което забавя процеса по прием на заявления за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип „D”), без добавена стойност и водещо до допълнително натоварване на задграничните представителства.

Органи с преки ангажименти по повод разглежданите процеси – МВнР, задграничните представителства на Република България, областните администрации, гражданите, които са ползватели на услугите, чиито такси са регламентирани в Тарифа № 3.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант, няма да има положителни икономически, социални или екологични въздействия върху която и да е от заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- Отрицателни икономически въздействия: В случай, че не бъдат приети необходимите нормативни промени, след въвеждането на еврото като парична единица в Република България ще съществува неяснота по отношение на стойността на дължимите държавни такси за услугите, предоставяни по Тарифа № 3;
- Отрицателни социални въздействия: няма отношение;
- Отрицателни екологични въздействия: проектът няма отношение върху екологията.

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не засяга малките и средни предприятия.

Административна тежест:

При този вариант административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проекта на акт“.

Описание:

При този вариант ще бъдат извършени промени в Тарифа №3 от техническо естество, свързани с представяне на стойности в евро, съгласно разпоредбите на чл. 12 и чл. 13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България и в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 974/98.

Ще бъде заличен размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване в Тарифа №3 и ще бъде направено препращане към разпоредбите на Визовия кодекс, чрез което ще се създаде яснота, стабилност и ще се избегнат последващи изменения във вътрешноправната нормативна уредба.

Ще бъде направено допълнение в Наредбата за реда за достъп до Националната визова информационна система на Република България и до Визовата информационна система на Европейския съюз, с което ще бъде създадено правно основание за предоставяне на достъп до данни от Националната визова информационна система на Република България на оправомощени служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи, за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС. По този начин ще бъдат създадени всички необходими нормативни условия за изпълнение на съгласувателната процедура с МВнР при издаване на ВДП на ЕС.

Ще бъде направено изменение на Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, с което ще бъде създадена правна възможност за взимане на самостоятелни

решения от консулските длъжностни лица за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г.

Исключвайки съгласувателния процес с Централно управление на МВнР, издаването на този тип визи ще бъде ускорено, което ще създаде условия за по-лесно осъществяване на планове в област бизнес, култура, спорт и пр.

По този начин процесът по издаване на многократни визи ще бъде уеднаквен с останалите държави членки на Шенген, чиито задгранични представителства имат правата и възможностите да издават краткосрочни многократни визи с валидност над 1 г. без съгласуване с централните органи.

Ще бъде направено изменение на Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, с което ще бъде създадена правна възможност за провеждане на интервю с кандидатите за виза „D“ по преценка на компетентните длъжностни лица.

Промяната ще доведе до ускоряване на процеса по прием на заявления за издаване на този тип визи и ще бъдат облекчени най-натоварените задгранични представителства на Република България в чужбина, които обработват голям брой визови заявления.

Органи с преки ангажименти по повод разглежданите процеси – МВнР, задграничните представителства на Република България, областните администрации, гражданите, които са ползватели на услугите, чиито такси са регламентирани в Тарифа № 3.

За реализиране на този вариант на действие не са необходими финансови средства, ресурсна и кадрова обезпеченост и организационни мерки. Не се засягат услуги и дейност на регистри, както и не са необходими ненормативни действия и мерки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- Положителни икономически въздействия:
Въвеждането на описаните нормативни промени ще внесе яснота относно размера на дължимите държавни такси за услуги по Тарифа 3 и ще създаде условия за безпроблемното им функциониране при въвеждане на еврото като национална валута. Това ще създаде възможност и за успешно изпълнение на съответните мерки от Националния план за въвеждане на еврото в Република България и на разпоредбите от Закона за въвеждане на еврото в Република България.
- Положителни социални въздействия: няма отношение;
- Положителни екологични въздействия: проектът няма отношение върху екологията.
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма да настъпят отрицателни въздействия за идентифицираните заинтересовани страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Прилагането на Вариант 2 няма специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействия върху малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Прилагането на Вариант 2 ще намали административната тежест по проблем 4 чрез ускоряване на процедурите по взимане на решения по заявления за издаване на визи за краткосрочно пребиваване

със срок на валидност над 1 г. и по прием на заявления за издаване на визи „D“. Няма да повлияе върху административната тежест по останалите проблеми.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1, 2, 3 и 4:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Обща цел: „Усъвършенстване и прецизиране на такси и процедури, които пряко засягат функциите, изпълнявани от МВНР и задграничните представителства на Република България в чужбина“	ниска	висока
Ефективност	Цел 1 „Привеждане на Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото в Република България чрез превалутиране на определените парични стойности в евро“	ниска	висока
Ефективност	Цел 2 „Синхронизиране на вътрешноправната нормативна уредба с пряко приложими разпоредби на достиженията на правото от Шенген относно размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване“	ниска	висока

Ефективност	Цел 3 „Регламентиране на правно основание за предоставяне на право на достъп до данни от Националната визова информационна система на Република България на оправомощени служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи, за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС“	ниска	висока
Ефективност	Цел 4: „Прецизиране на вътрешноправната нормативна уредба и ускоряване на процесите по взимане на решения за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г. (тип „С“) и издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D“)“	ниска	висока
Ефикасност	Обща цел: „Усъвършенстване и прецизиране на такси и процедури, които пряко засягат функциите, изпълнявани от МВнР и задграничните представителства на Република България в чужбина“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1 „Привеждане на Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото в Република България чрез превалутиране на определените парични	ниска	висока

	стойности в евро“		
Ефикасност	Цел 2 „Синхронизиране на вътрешноправната нормативна уредба с пряко приложими разпоредби на достиженията на правото от Шенген относно размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 3 „Регламентиране на правно основание за предоставяне на право на достъп до данни от Националната визова информационна система на Република България на оправомощени служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи, за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 4: „Прецизиране на вътрешноправната нормативна уредба и ускоряване на процесите по взимане на решения за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г. (тип „С“) и издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D“)“	ниска	висока
Съгласуваност	Обща цел: „Усъвършенстване и прецизиране на такси и процедури, които пряко засягат функциите, изпълнявани от МВНР и задграничните представителства на Република България в чужбина“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1 „Привеждане на Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в	ниска	висока

	системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България и Националния план за въвеждане на еврото в Република България чрез превалутиране на определените парични стойности в евро“		
Съгласуваност	Цел 2 „Синхронизиране на вътрешноправната нормативна уредба с пряко приложими разпоредби на достиженията на правото от Шенген относно размерът на таксата за виза за краткосрочно пребиваване“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 3 „Регламентиране на правно основание за предоставяне на право на достъп до данни от Националната визова информационна система на Република България на оправомощени служители в дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи, за целите на съгласуване на постъпили искания за издаване на временни документи за пътуване на ЕС“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 4: „Прецизиране на вътрешноправната нормативна уредба и ускоряване на процесите по взимане на решения за издаване на многократни визи за краткосрочно пребиваване с валидност над 1 г. (тип „С“) и издаване на визи за дългосрочно пребиваване (тип „D“)“	ниска	висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степенята, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степенята, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степенята, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степенята, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1, 2, 3 и 4:

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“.

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите.
2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие с оглед на ефекта за заинтересованите страни.
3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на съответните мерки от Националния план за въвеждане на еврото в Република България.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

При този вариант ще се намали административната тежест по проблем 4 чрез ускоряване на процедурите по взимане на решения по заявления за издаване на визи за краткосрочно пребиваване със срок на валидност над 1 г. и по прием на заявления за издаване на визи „D“.

Няма ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица по проблем 1, 2 и 3.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да Не

При този вариант не се създават нови регистри, не се засягат съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да Не

При този вариант не се създават нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП Актът не засяга МСП

Този вариант не въздейства върху МСП.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации
 Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Съгласно чл. 26 от Закона за нормативните актове проектът на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет предстои да бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на външните работи за срок от 30 дни.

След приключване на обществените консултации и преди приемане на проекта на акт, на интернет страницата на Министерството на външните работи и на Портала за обществени консултации ще бъде публикувана справка за постъпилите предложения и обосновка за неприетите предложения.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
 Не

Действията не са свързани с изпълнение на актове на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

- Да Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Не е приложимо.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Национален план за въвеждане на еврото в Република България;
2. Използвани са бази данни от информационните системи, ползвани от МВнР.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Николай Цанков, за директор на дирекция „Консулски отношения“, съгласно заповед № 95-00-438/15.08.2025 г.

Дата: 28.08.2025 г.

Подпис: /П/